

УДК 658.586

Сак Тетяна,
кандидат економічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра підприємництва і маркетингу,
м. Луцьк, ORCID ID: 0000-0002-7202-3426,
email : sak.tatiana@vnu.edu.ua

Івашко Олена,
кандидат економічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра фінансів,
м. Луцьк, ORCID ID: 0000-0003-2950-0474,
email : Ivashko.Olena@vnu.edu.ua

Грицюк Наталія,
кандидат економічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
Кафедра менеджменту та адміністрування,
м. Луцьк, ORCID ID: 0000-0002-9024-6092,
email : natalia.hrytsiuk@vnu.edu.ua

<https://doi.org/10.29038/2786-4618-2022-01-87-96>

РОЛЬ АКСЕЛЕРАТОРІВ СТАРТАПІВ У РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

В статті досліджено теоретичні засади та окреслені практичні особливості діяльності акселераторів стартапів, визначено їх роль у розвитку інноваційного підприємництва в Україні. В роботі складено рейтинг країн за кількістю стартапів та визначено місце України в світових позиціях. Розглянуті основні акселераційні програми підтримки стартапів в Україні, напрями їх діяльності, функції, проблеми функціонування.

Наведені результати опитувань серед потенційних молодих підприємців-новаторів щодо доцільності створення акселераторів у Волинській області, що показали доцільність та перспективність даного виду діяльності в регіоні. Сформовані пропозиції щодо активізації стартап руху в Україні.

Ключові слова: акселератор, стартап, інноваційне підприємництво, екосистема стартапів, функції акселераторів, рейтинг.

Сак Татьяна,
кандидат экономических наук, доцент,
Волинский национальный университет имени Леси Украинки,
кафедра предпринимательства и маркетинга,
г. Луцк

Ивашко Елена,
кандидат экономических наук, доцент,
Волинский национальный университет имени Леси Украинки,
кафедра финансов,
г. Луцк

Грицюк Наталья,
кандидат экономических наук, доцент,
Волинский национальный университет имени Леси Украинки,
Кафедра менеджмента и администрирования,
г. Луцк

РОЛЬ АКСЕЛЕРАТОРОВ СТАРТАПОВ В РАЗВИТИИ ИННОВАЦИОННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ В УКРАИНЕ

В статье исследованы теоретические основы и очерчены практические особенности деятельности акселераторов стартапов, определена их роль в развитии инновационного предпринимательства в Украине. В работе составлен рейтинг стран по количеству стартапов и определен место Украины в мировых позициях. Рассмотрены основные акселерационные программы поддержки стартапов в Украине, направления их деятельности, функции, проблемы функционирования.

Приведены результаты опросов потенциальных молодых предпринимателей-новаторов относительно целесообразности создания акселераторов в Волынской области, которые показали целесообразность и перспективность данного вида деятельности в регионе. Сформированы предложения по активизации стартап движения в Украине.

Ключевые слова: акселератор, стартап, инновационное предпринимательство, экосистема стартапов, функции акселераторов, рейтинг.

Sak Tetiana,
PhD, Associate Professor,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Department of Entrepreneurship and Marketing,
Lutsk

Ivashko Olena,
PhD, Associate Professor,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Department of Finance,
Lutsk

Hrytsiuk Natalia,
PhD, Associate Professor,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Department of Management and Administration,
Lutsk

THE ROLE OF STARTUP ACCELERATORS IN THE DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP IN UKRAINE

The development of innovative entrepreneurship requires effective cooperation between experts, experienced entrepreneurs and young scientific and technological innovators by organizing them into accelerators. In Ukraine, the activity of accelerating innovative business projects is in its infancy and needs in-depth research.

Accelerator provides an opportunity to get acquainted with the world's best business practices, attracts funding for investment projects, search and selection of assets for investment, as well as building and implementing a strategy for investing in innovative projects or startups. The functions of startup accelerators include the following: financial and economic; consulting; educational; legal; organizational; marketing; commercial.

With the annual growth of the number of startups in Ukraine, efficiency and share in global innovation development is insufficient. Ukraine in the Startup Ranking in 2021 ranks 40th among 205 countries with 331 startups. To intensify the startup movement in Ukraine, it is necessary to provide young people with opportunities to gain knowledge, learn from the experience of successful entrepreneurs and practitioners. The strategic goal is to create an effective infrastructure for the development of startups.

The practice of accelerating innovative business projects in Ukraine is in its infancy. The world experience of stimulating innovative entrepreneurship through the activities of incubators, startup schools, accelerators at universities is developing.

The results of surveys among potential young entrepreneurs-innovators on the feasibility of creating accelerators in the Volyn region are presented. 75% of respondents indicated that they need consulting assistance during the implementation of the startup and are willing to pay a certain percentage of future income for training and mentoring of the project. The survey showed the feasibility of accelerators of startups in the region.

Proposals have been made to intensify the startup movement in Ukraine, including the need to teach the basics of startup development and promotion, provide mentoring and the opportunity to communicate with potential investors, successful startups, interested partners.

Key words: accelerator, startup, innovative entrepreneurship, startup ecosystem, accelerator functions, rating.

Постановка проблеми. Розвиток інноваційного підприємництва в Україні стикається з рядом проблем на шляху свого становлення, серед основних – навчити молодих підприємців справлятися з хаосом та невизначеністю комерціалізації стартапів. Передача та набуття досвіду молоді в галузі науки та технологій від провідних експертів галузі допоможе уникнути ряду помилок і швидше перетворити ідею на успішне підприємство.

Зарубіжна практика демонструє ефективну співпрацю між експертами, досвідченими підприємцями та молодими науково-технічним новаторами за допомогою організації їх у акселератори. Важливою опцією є не лише навчання, але й поєднання з доступом до капіталу, що заохочує підприємців впевнено застосовувати свої навички для створення новітніх підприємств.

В Україні діяльність акселерації інноваційних підприємницьких проєктів знаходиться на етапі становлення та потребує поглиблених досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці розвитку інноваційного підприємництва присвятили свої наукові праці як вітчизняні, так і зарубіжних вчені, зокрема С. Бланк, Ф. Котлер, М. Портер, Дж. Данінг, Й. Шумпетер, та ін.

Сьогодні питання розвитку стартапів досліджують не тільки вчені, а й інвестори. Зокрема, серед вітчизняних вчених варто виділити праці В. Геєця, Є. Крикавського, О. Кузьміна та багатьох інших.

Незважаючи на той факт, що як вітчизняні, так і зарубіжні науковці провели багато досліджень стосовно розвитку стартапів як форми інноваційного підприємництва, ця проблематика і далі залишається актуальною та не до кінця розкритою.

Мета статті полягає у встановленні доцільності впровадження різного роду акселераційних програм з метою активізації підприємницької діяльності в регіоні.

Викладення основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів дослідження. Акселератор – це організація, що дає можливість ознайомитися з найкращими світовими бізнес-практиками та займається залученням фінансування в інвестиційні проєкти, пошуком і підбором активів для інвестування, а також побудовою і реалізацією стратегії інвестування в інноваційні проєкти чи стартапи. Крім цього акселератори допомагають створити міцні та активні мережі молодих підприємців у галузі науки та технологій у всьому світі, співпрацюють із зацікавленими сторонами в підприємницькій екосистемі для посилення місцевої фінансової підтримки стартапів.

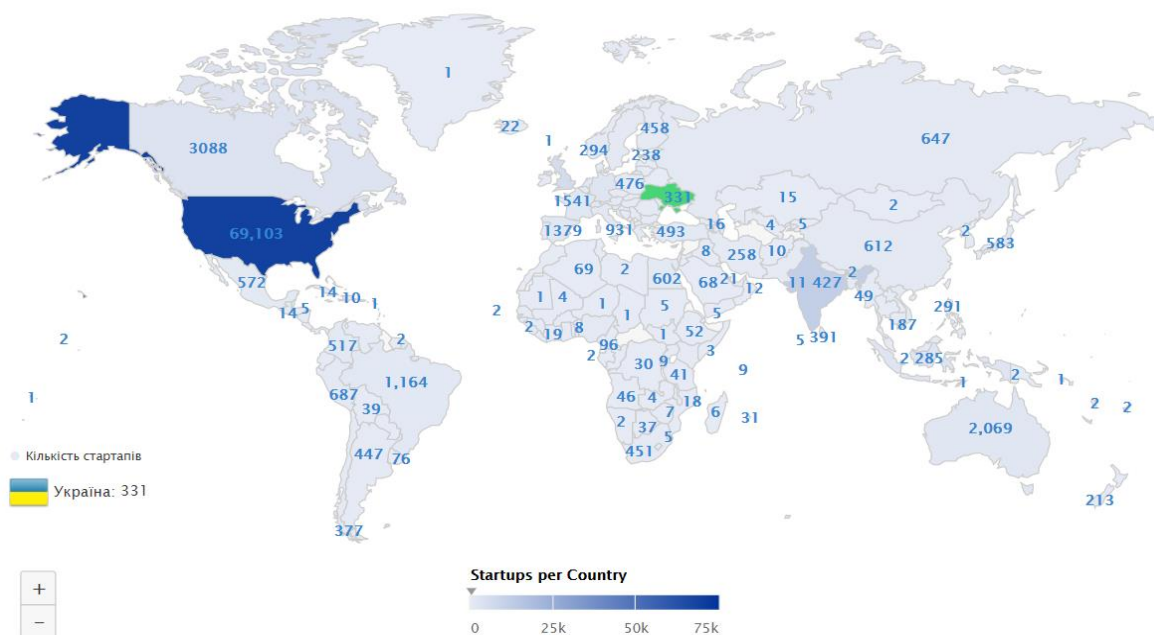
Кінцева мета акселератора – стимулювати місцеву підприємницьку діяльність та забезпечити учасникам розвивати свої навички та масштабувати свій бізнес як у своїй країні, так і на глобальні ринки.

Серед основних завдань акселераторів:

- стартап-тренінги для молодих підприємців, що дозволяють робити менше помилок на початковій стадії реалізації бізнес-проєкту;
- навчання та розробка бізнес-планів;
- інвестиційний маркетинг для стартап-проєктів;
- майданчик для інвесторів та інвестиційні стратегії, допомагає підібрати інвестиційно-привабливий проєкт;
- інвестиційний радник з супроводу угод злиття та поглинання, залучення капіталу в її інвестиційні проєкти, супровід іноземних інвесторів в Україні;
- інформаційна підтримка для прямих інвестицій і венчурного капіталу;
- залучення приватного капіталу, синдикативне інвестування; залучення капіталу як у формі участі в капіталі, так і боргового фінансування [2].

В практиці зарубіжних країн бізнес-акселератори займають особливе місце в інноваційній інфраструктурі країни, сприяючи активізації та розвитку інноваційної підприємницької діяльності.

При щорічному рості кількості стартапів в Україні, ефективність та частка в світовому інноваційному розвитку є недостатньою (рис. 1).

Рис. 1. Кількість стартапів за країнами світу на 01.09.2021 р.

Джерело: складено за даними Startup Ranking [3]

Сервіс Startup Ranking на основі аналізу кількості стартапів у 205 країнах світу розробив відповідний рейтинг. Перше місце в рейтингу займає США – 69 103 стартапів, друге місце у Індії – 11 427 стартапів і третє у Великобританії з 5 934 стартапами. Україна у Startup Ranking у 2021 році посідає 40 місце серед 205 країн з 331 стартапом (табл. 1).

Україна випередила такі країни, як Австрія (307 стартапів), Угорщина (305 стартапів), Кенія (300 стартапів) та інші.

Таблиця 1

Рейтинг країн за кількістю стартапів

Місце країни в рейтингу	Країни	Кількість стартапів
1	Сполучені Штати Америки	69 103
2	Індія	11 427
3	Сполучене Королівство Великої Британії	5 934
4	Канада	3 088
5	Індонезія	2 285
6	Німеччина	2 238
7	Австралія	2 069
8	Франція	1 541
9	Іспанія	1 379
10	Бразилія	1 164
...		
37	Португалія	373

38	Гонконг САР Китай	368
39	Південна Корея	334
40	Україна	331
41	Австрія	307
42	Угорщина	305
43	Кенія	300

Джерело: складено за даними Startup Ranking [3]

Для активізації стартап руху в Україні необхідно забезпечити молодь можливостям отримати знання, перейняти досвід успішних підприємців, практиків. Стратегічним завданням є створення дієвої інфраструктури для розвитку стартапів. Молодь, що має креативні ідеї, потрібно навчати основам розробки стартапів та їх просування, забезпечувати менторство та можливість спілкуватися з потенційними інвесторами, успішними стартаперами, зацікавленими партнерами – тобто залучати до співпраці з акселераторами.

Одночасно з діяльністю акселераторів до екосистеми стартапів відносять:

Крауфандингові фонди – це приватні фонди, мета яких сприяти створенню суспільства економічно незалежних осіб, які є активними інвесторами.

«Бізнес-ангели» – приватні неформальні інвестори, що вкладають засоби в маловідомі молоді компанії, як правило, без застави, в очікуванні зростання їх вартості [5].

Інкубатори – організаційні форми взаємодії науки і підприємництва, що забезпечують сприятливі умови для ефективної діяльності новоутворених малих інноваційних фірм, які реалізують цікаві наукові ідеї. Основне призначення – допомога підприємцям трансформувати бізнес-ідеї в масштабні та стійкі підприємства.

Веб-служби – це платформи хмарних послуг, які пропонують обчислювальну потужність, зберігання баз даних, зберігання вмісту та інші функції, які допомагають бізнесу масштабуватися та розвиватися.

Університети та Інститути – це основа стійкої екосистеми для стартапів, місце генерації ідей серед студентства. Також до інфраструктурного забезпечення інноваційного розвитку відноситься соціальне навчальне середовище в Інтернеті, яке співпрацює з провідними навчальними закладами та корпораціями, щоб запропонувати спільні онлайн-курси на основі успішного досвіду.

Інститути венчурного капіталу – забезпечують навчання нових учасників галузі венчурного капіталу, відображають поточний стан венчурного ринку та найновіші професійні стандарти, методи та інструменти, які використовуються практикуючими фахівцями венчурної галузі.

Державні органи влади – забезпечують формування та підтримку інноваційного розвитку, сприяють забезпеченню стабільності та науково-технічного прогресу у суспільстві [1].

Практика акселерації інноваційних підприємницьких проектів в Україні знаходиться на етапі становлення. Набуває розвитку світовий досвід стимулювання інноваційного підприємництва через діяльність інкубаторів, стартап-шкіл, акселераторів при університетах. В Україні до таких програм підтримки інновацій та стартапів варто віднести бізнес-інкубатор Sikorsky Challenge при КПІ ім. Ігоря Сікорського, Tech StartUp School НУ «Львівська політехніка», мережа академічних стартап-інкубаторів YEP та інші, детальна характеристика яких наведена в табл. 2.

Таблиця 2

Основні програми підтримки стартапів в Україні

Елемент екосистеми стартапів	Локація (засновник) / офіційний сайт	Місія	Програми, напрями діяльності
Всеукраїнська Інноваційна екосистема «Sikorsky Challenge Україна» (SCU)	КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ / https://www.sikorskychallenge.com/	Розвивати і підтримувати середовище, де зароджуються нові ідеї та інноваційні технології, створюються стартап-компанії та малі високотехнологічні підприємства, які виводять нові високотехнологічні продукти й сервіси на локальні, національні та глобальні ринки	Мережа Стартап шкіл «Sikorsky Challenge». Інноваційний холдинг Sikorsky Challenge.

Tech StartUp School	НУ «Львівська політехніка», м. Львів / https://tsus.lpnu.ua	Створення комфортного інноваційного середовища для продукування та реалізації креативних ідей та успішних start up-ів, щоб допомогти новаторам під керівництвом бізнес-тренерів та менторів пройти шлях від ідеї start up-у до побудови бізнес-моделі, пошуку інвестицій та комерціалізації інноваційного проекту.	Creative Spark. Краудфандингова платформа «StartEra». Акселераційна програма.
Мережа академічних стартап-інкубаторів YEP!	Міністерство цифрової трансформації, м. Київ / http://www.yepworld.org	Ми створюємо екосистему молодіжного підприємництва в Східній Європі, яка надає можливості молоді для персонального та професійного розвитку.	Підприємницький університет YEP! CLUB STARTUP CAMPUS YEP! ACCELERATOR
Інноваційний парк UNIT.City	м. Київ / https://unit.city	Створювати інноваційне середовище та креативну атмосферу для роботи, життя та творчості з метою розвитку нових технологій та підприємництва	Закритий клуб компаній резидентів. Програми та сервіси для стартапів та зростаючого бізнесу. Тематичні зустрічі.
1991 Data Incubator	м. Київ / http://1991.vc	Інкубаційні програми 1991 допомагають стартапам порозумітися з бізнесом та держсектором для створення спільних проектів, базованих на даних.	Навчання та менторство. Допомога у фандрейзингу. PR-супровід.
iHUB	м. Київ, м. Львів, м. Вінниця / https://ihub.world/	iHUB не просто ком'юніті – це сім'я, де Ви можете приєднатись до найталановитіших підприємців та стартапів або знайти собі партнерів, клієнтів, співробітників та навіть інвесторів	Майстер-класи, воркшопи, хакатони, зустрічі з інвесторами, пітчінги
Startup Depot	м. Львів / https://startupdepot.lviv.ua/	Працюй мегапродуктивно, а ми потурбуємось про усе інше!	Школа для стартаперів-початківців. Школа маркетингу для спеціалістів з IT сфери. Акселераційна програма для стартапів на ранній стадії.
Radar Tech	м. Київ / https://radartech.com.ua/	Ми допомагаємо стартапам, корпораціям та екосистемам визначити їхній шлях зростання та впровадження інновацій.	Забезпечення поінформованості. Програми акселерації: АКСЕЛЕРАТОР ТЕЛЕКОМ 1.0; 2.0. АКСЕЛЕРАТОР ФІНТЕХ АГРО АКСЕЛЕРАТОР 1,0; 2.0 Хакатони. Фінансування.
Greencubator	м. Київ / https://greencubator.info/	Наблизити стійке майбутнє до людей вже сьогодні	Кліматичні Інноваційні Ваучери. ClimateLaunchpad –

			<p>найбільше у світі змагання бізнес ідей у сфері чистих технологій. TeslaCamp – табір енергетичних інновацій. Хакатони.</p>
--	--	--	---

Джерело: складено за даними [6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14]

Розглянуті акселератори надають командам стартапів підтримку технічного, юридичного, організаційного, фінансового і економічного характеру. Частина з них пропонують зручні офісні приміщення, консультації, тренінги, юридичний і бухгалтерський супровід, менторство, інформаційну, логістичну і PR-підтримку. Більшість інституцій розміщені в містах Київ та Львів.

Бізнес-акселератори можуть організовувати спеціальне навчання, що включає цикл лекцій, семінарів, тренінгів, майстер-класів і ділових ігор, спрямованих на формування у команди стартапу спеціальні знання, уміння та навички. У рамках навчання особлива увага приділяється найбільш важливим з точки зору потенційних інвесторів аспектам – побудові бізнес-моделі, фінансовому плану і маркетинговій стратегії, а також юридичній грамотності у рамках захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Отже, до функцій акселераторів стартапів можна віднести наступні: фінансово-економічна; консалтингова; навчальна; юридична; організаційна; маркетингова; комерційна (рис. 2).

Залучення інвестицій для реалізації стартап-проектів і запуску успішних стартап-компаній потребує збільшення кількості та дієвості бізнес-акселераторів.

Дослідження серед потенційних молодих підприємців новаторів, віком від 18 до 23 років у м. Луцьку, щодо доцільності створення акселераторів у Волинській області показав наступні результати:

Рис. 2. Функції акселераторів стартапів

Джерело: складено авторами

1. Підприємцем бажають стати 60 % опитаних (рис. 3).
2. 50 % опитаних уже мають бізнес-ідею (рис. 4).
3. 80 % опитаних знають що таке стартап і чим він відрізняється від звичайного бізнесу (рис. 5).
4. 100 % учасникам опитування цікаво вивчати як реалізовувалися успішні світові стартап-проекти (рис. 6).
5. 85 % опитаних будуть працювати над реалізацією свого стартап-проекту та втілювати його в життя після вивчення теорії (рис.7).
6. 75 % відповіли, що потрібна допомога та менторський супровід упродовж реалізації проекту (рис. 8).
7. 75 % опитаних готові платити відсоток від майбутнього прибутку за навчання та менторський супровід проекту (рис. 9).
8. Більшість учасників опитування готові платити за дієву акселерацію проекту 5 % від майбутнього прибутку підприємства. (рис. 10).

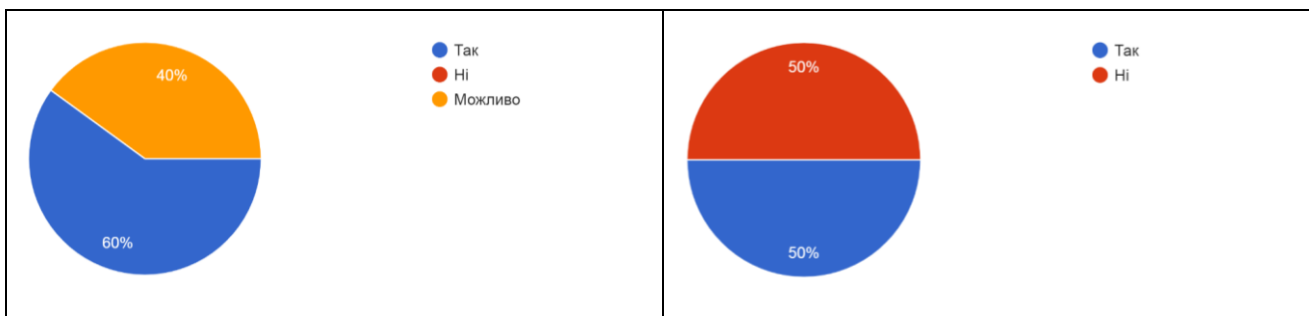

Рис. 3. Чи хочете Ви стати підприємцем?

Рис. 4. Чи маєте Ви бізнес-ідею?

Рис. 5. Чи знаєте що таке стартап і чим він відрізняється від звичайного бізнесу?

Рис. 6. Чи цікаво Вам вивчати як реалізовувати успішні стартап-проекти?

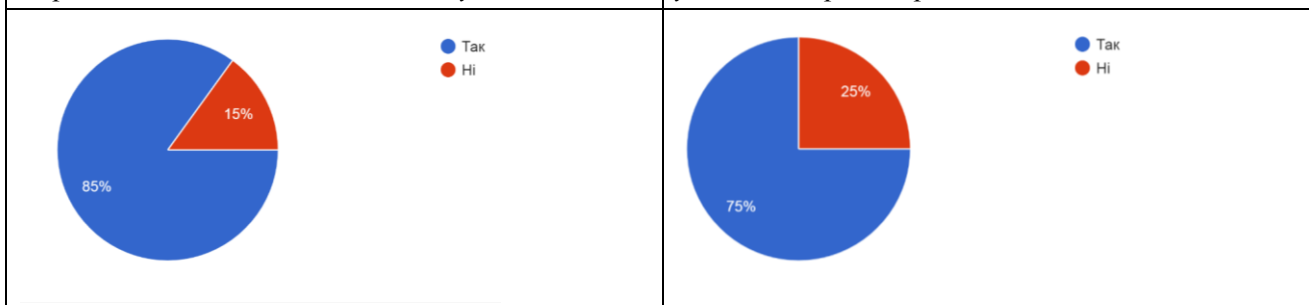
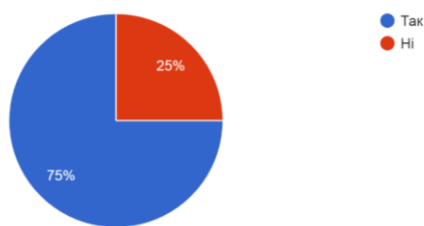

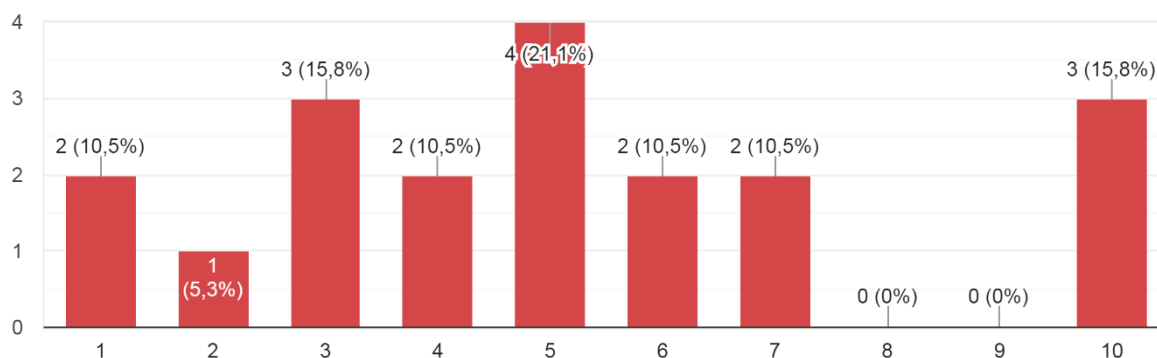
Рис. 7. Чи будете Ви працювати над реалізацією свого стартап-проекту та втілювати його в життя після вивчення теорії?

Рис. 8. Чи потрібна Вам допомога та менторський супровід упродовж реалізації проекту?

Рис. 9. Чи готові Ви платити відсоток від майбутнього прибутку за навчання та менторський супровід проєкту?

Рис. 10. Який відсоток майбутнього прибутку Ви готові платити за дієву акселерацію проєкту?

Таким чином, наведені результати опитувань серед потенційних молодих підприємців-новаторів щодо доцільності створення акселераторів у Волинській області показали, що 75% опитаних потрібна консультативна допомога упродовж реалізації стартапу та готові платити певний відсоток від майбутнього прибутку за навчання та менторський супровід проєкту. Проведене опитування показало доцільність діяльності акселераторів стартапів у Волинському регіоні.

Висновки. Таким чином, на основі проведеного дослідження, можна сформулювати пропозиції щодо активізації стартап руху в Україні серед яких доцільно виокремити необхідність навчати основам розробки стартапів та їх просування, забезпечувати менторство та можливість спілкуватися з потенційними інвесторами, успішними стартаперами та зацікавленими партнерами. Все це дасть в майбутньому синергетичний ефект поживлення підприємницької діяльності як в державі цілому, так і в регіоні зокрема.

Список використаних джерел

1. GIST community. URL: <https://www.gistnetwork.org/va> (дата звернення 17.09.2021).
2. InVenture Investment Group community. URL: <https://inventure.ua/uk/pro-kompaniyu-inventure-investment-group/> (дата звернення 17.09.2021).
3. Startup Ranking. URL: <https://www.startupranking.com/countries> (дата звернення 20.09.2021)
4. Баб'ячок Р.І., Кульчицький І.І. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні - проблеми, перешкоди і можливості. 2018. 28 с.
5. Бізнес-ангели. Особливості діяльності бізнес-ангелів. Бізнес-ангели в Україні. URL: <https://www.businesslaw.org.ua/business-angels/> (дата звернення 20.08.2021).
6. Офіційний сайт Всеукраїнської Інноваційної екосистеми «Sikorsky Challenge Україна» (SCU). URL: <https://www.sikorskychallenge.com/> (дата звернення 20.08.2021) (дата звернення 10.10.2021).
7. Офіційний сайт Tech StartUp School. URL: <https://tsus.lpnu.ua> (дата звернення 10.10.2021).
8. Офіційний сайт мережі академічних стартап-інкубаторів YEP! URL: <http://www.yepworld.org/ua/about/> (дата звернення 10.10.2021).
9. Офіційний сайт Інноваційного парку UNIT.City. URL: <https://unit.city> (дата звернення 10.10.2021).
10. Офіційний сайт 1991 Data Incubator. URL: <http://1991.vc> (дата звернення 12.10.2021).

11. Офіційний сайт iHUB. URL: <https://ihub.world/> (дата звернення 13.10.2021).
12. Офіційний сайт Startup Depot. URL: <https://startupdepot.lviv.ua/> (дата звернення 13.10.2021).
13. Офіційний сайт Radar Tech. URL: <https://radartech.com.ua/> (дата звернення 13.10.2021).
14. Офіційний сайт Greencubator. URL: <https://greencubator.info/> (дата звернення 13.10.2021).

References

1. GIST community. URL: <https://www.gistnetwork.org/va> (data zvernennia 17.09.2021).
2. InVenture Investment Group community. URL: <https://inventure.ua/uk/pro-kompaniyu-inventure-investment-group/> (data zvernennia 17.09.2021).
3. Startup Ranking. URL: <https://www.startupranking.com/countries> (data zvernennia 20.09.2021)
4. Babiachok R.I., Kulchytskyi I.I. Osnovni tendentsii rozvytku startapiv v Ukraini - problemy, pereshkody i mozhlyvosti. 2018. 28 s.
5. Biznes-anhely. Osoblyvosti diialnosti biznes-anheliv. Biznes-anhely v Ukraini. URL: <https://www.businesslaw.org.ua/business-angels/> (data zvernennia 20.08.2021).
6. Ofitsiinyi sait Vseukrainskoi Innovatsiinoi ekosystemy «Sikorsky Challenge Ukraina» (SCU). URL: <https://www.sikorskychallenge.com/> (data zvernennia 20.08.2021) (data zvernennia 10.10.2021).
7. Ofitsiinyi sait Tech StartUp School. URL: <https://tsus.lpnu.ua> (data zvernennia 10.10.2021).
8. Ofitsiinyi sait merezhi akademichnykh startap-inkubatoriv YEP! URL: <http://www.yepworld.org/ua/about/> (data zvernennia 10.10.2021).
9. Ofitsiinyi sait Innovatsiinoho parku UNIT.City. URL: <https://unit.city> (data zvernennia 10.10.2021).
10. Ofitsiinyi sait 1991 Data Incubator. URL: <http://1991.vc> (data zvernennia 12.10.2021).
11. Ofitsiinyi sait iHUB. URL: <https://ihub.world/> (data zvernennia 13.10.2021).
12. Ofitsiinyi sait Startup Depot. URL: <https://startupdepot.lviv.ua/> (data zvernennia 13.10.2021).
13. Ofitsiinyi sait Radar Tech. URL: <https://radartech.com.ua/> (data zvernennia 13.10.2021).
14. Ofitsiinyi sait Greencubator. URL: <https://greencubator.info/> (data zvernennia 13.10.2021).

Стаття надійшла до редакції 14.02.2022 р.